

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนในการศึกษาค้นคว้า และสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากผลการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความรับผิดชอบของนักเรียน ผู้ศึกษาค้นคว้าสามารถ
สรุปผลได้ดังนี้

1. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองสูงขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความ
รับผิดชอบต่อตนเองก่อนเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม 137.28 คะแนน หลังเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม 143.20
คะแนน เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มพบว่าคะแนนสอบหลังเข้าร่วม
กิจกรรมกลุ่มของนักเรียนสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. พฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียน ในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม พบว่าอยู่ใน
ระดับดี คือ นักเรียนมีพฤติกรรม โดยรวมนักเรียนในกลุ่มอย่างน้อยสามคนมีพฤติกรรมแสดงออกถึง
การมีส่วนร่วมในการทำงานจนบรรลุผลสำเร็จ ($\bar{X} = 4.22$)

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้กิจกรรมกลุ่มพบว่า นักเรียนที่ใช้กิจกรรมกลุ่มมี
ความพึงพอใจกิจกรรมกลุ่ม ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.08$)

จากการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความรับผิดชอบต่อตนเอง ทั้ง 12 กิจกรรม สรุปผลได้ดังนี้
กิจกรรมที่ 1 ใจปรองดอง

นักเรียนมีความสนุกสนานในการทำกิจกรรมสร้างบรรยากาศความคุ้นเคยให้สมาชิกมี
สัมพันธภาพที่ดีในการร่วมกิจกรรมนักเรียนได้เข้าใจจุดมุ่งหมายกฎเกณฑ์ต่างๆ บทบาทของ
นักเรียนในการเข้ากิจกรรมกลุ่ม

กิจกรรมที่ 2 หนูรักสะอาด

นักเรียนเห็นตัวอย่างและพฤติกรรมที่เหมาะสมในการรักษาความสะอาดนักเรียนแยกแยะ
ได้ว่าสิ่งใดควรปฏิบัติสิ่งใดไม่ควรปฏิบัติในการดูแลรักษาร่างกายของตนเอง

กิจกรรมที่ 3 ใส่ใจการเรียนรู้

นักเรียนสนุกสนานในการทำกิจกรรม เห็นถึงความสำคัญของการเข้าชั้นเรียนให้ตรงเวลา และไม่คุยกันในขณะที่ครูกำลังสอนนักเรียนได้เรียนศึกษาตัวอย่างพฤติกรรมของกรณีตัวอย่าง ในการเข้าชั้นเรียนตรง เวลาและตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมอุปกรณ์มาเรียน

กิจกรรมที่ 4 อุปกรณ์การเรียนของหนู

นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมและสามารถบอกวิธีการรับผิดชอบต่อการเรียน ของนักเรียนและปฏิบัติตนต่อความรับผิดชอบในด้านการเรียนได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมที่ 5 รักสุขภาพใส่ใจการเลือกซื้ออาหาร

นักเรียนรู้จักประมาณการใช้จ่ายและเห็นคุณค่าของการเลือกซื้ออาหารนักเรียนมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการเลือกซื้ออาหารนักเรียนรู้จักรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองในการเลือกรับประทานอาหาร

กิจกรรมที่ 6 เคารพกติกา

นักเรียนมีความสนใจร่วมมือกันทำกิจกรรมและตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อกฎระเบียบ ของโรงเรียน

กิจกรรมที่ 7 จัดให้งามทำให้เหมาะ

นักเรียนมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายสามารถทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้

กิจกรรมที่ 8 พอประมาณการใช้จ่าย

นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมและเห็นคุณค่าของการใช้ อุปกรณ์การเรียน

กิจกรรมที่ 9 เคารพกฎระเบียบ

นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม มีความรับผิดชอบเคารพกฎระเบียบของกลุ่ม

กิจกรรมที่ 10 เคารพซึ่งกันและกัน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม มีความสนุกสนานและมีความรับผิดชอบเคารพ กฎกติกาของกลุ่ม เกิดความสำนึกในความสำคัญของการให้และการรับไม่ละเมิดล่วงล้ำในสิทธิ ส่วนบุคคลของผู้อื่น

กิจกรรมที่ 11 เวลากับชีวิต

นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม มีความรับผิดชอบต่อการวางแผนการใช้เวลา และการตรงต่อเวลา

กิจกรรมที่ 12 ใฝ่ไม่แทนใจ

ปัจฉิมนิเทศนักเรียนได้มีโอกาสในการแสดงความประทับใจในการทำกิจกรรม สนุกต่อการทำกิจกรรมและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ นักเรียนสามารถสรุปผลของการทำกิจกรรมกลุ่ม และประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมกลุ่ม

อภิปรายผล

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีความรับผิดชอบสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากิจกรรมกลุ่มเป็นวิธีการที่ดีในการพัฒนาบุคคลและกลุ่ม เป็นการเรียนรู้โดย การปฏิบัติให้มีจิตใจกว้าง รู้จักเสียสละ ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่นและมีการทำงานอย่างเป็นระบบพร้อมที่จะปรับปรุงข้อบกพร่อง มีความรับผิดชอบที่จะกระทำกิจกรรมต่างๆเพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายของกลุ่ม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าเป็นการปลูกฝังประสบการณ์ที่ดี ทำให้เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสังคมเป็นระเบียบและสงบสุข สอดคล้องกับทิสนา เขมมณีและเยาวพา เดชะคุปต์ (2522,หน้า1) ที่กล่าวว่า กลุ่มเป็นวิทยาการแขนงหนึ่งที่ช่วยศึกษาคน เพื่อให้ได้ความรู้ที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงเจตคติและพฤติกรรมของคน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างความสัมพันธ์และปรับปรุงการทำงานของบุคคลคนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น สอดคล้องกับเยาวพา เดชะคุปต์ (2517 ,หน้า 134 -135) กล่าวถึงทฤษฎีสนามที่คิดค้นโดยเคิร์ท เลวิน เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มว่า พฤติกรรมเป็นผลมาจากพลังความสัมพันธ์ของสมาชิกในการรวมตัวตามรูปแบบที่มีลักษณะแตกต่างกันทำให้เกิดเป็นโครงสร้างกลุ่มขึ้นมา ซึ่งในการรวมกลุ่มแต่ละครั้งต้องมีปฏิสัมพันธ์ในรูปของการกระทำ ความรู้สึกและความคิดระหว่างสมาชิกในกลุ่มซึ่งจะมีการปรับตัวเข้าหากันและพยายามช่วยกันทำงานจากการทำงานที่บุคคลพยายามปรับปรุงบุคลิกภาพที่มีความแตกต่างกันนี้จะทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและจะทำให้เกิดพลังหรือแรงผลักดันของกลุ่มที่จะทำให้การทำงานเป็นไปด้วยดี ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าให้ผู้เรียนได้เกิดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคต่างๆได้แก่ เกม การอภิปรายกลุ่ม การศึกษารณีตัวอย่าง โดยเริ่มด้วยการสร้างความคุ้นเคยกับสมาชิกในกลุ่มเปิดเผยตนเองและมีความพร้อมที่จะเป็นผู้ให้ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ต่างๆ รวมทั้งความสำคัญที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ได้เรียนรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้เรียนรู้เกี่ยวกับการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่น ๆซึ่งจะนำไปสู่ความรับผิดชอบที่สูงขึ้น

ผลการศึกษานี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุริน คล้ายรามัญ (2529,หน้า๑) ที่ได้ศึกษารพัฒนาโนภาพแห่งตนโดยการใช้กิจกรรมกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกกิจกรรมกลุ่มมีโนภาพแห่งตนในทางบวก

2. พฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียนในการใช้กิจกรรมกลุ่ม มีพฤติกรรมในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มอยู่ในระดับมาก คือ นักเรียนมีพฤติกรรมโดยรวมนักเรียนในกลุ่มอย่างน้อยสามคนมีพฤติกรรมแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการทำงานจนบรรลุผลสำเร็จ ($\bar{X} = 4.22$) ทั้งนี้อาจเกิดจากการใช้เทคนิคต่างๆ ได้แก่ เกม การอภิปรายกลุ่ม การศึกษากรณีตัวอย่าง โดยเริ่มด้วยการสร้างความคุ้นเคยกับสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ชวัญเรือน พันธุ์ปัญญากรกุล (2547: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาผลกระทบจากขนาดของกลุ่มที่มีต่อปฏิสัมพันธ์และพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียนในการใช้กิจกรรมกลุ่ม พบว่า กิจกรรมกลุ่มมีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน

3. จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้กิจกรรมกลุ่มพบว่า นักเรียนที่ใช้กิจกรรมกลุ่มมีความพึงพอใจในกิจกรรมกลุ่ม ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.08$) ทั้งนี้เกิดจากการใช้เทคนิคต่างๆ ได้แก่ เกม การอภิปรายกลุ่ม การศึกษากรณีตัวอย่าง บทบาทสมมุติ โดยเริ่มด้วยการสร้างความคุ้นเคยกับสมาชิกในกลุ่มสมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในกิจกรรมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา จันทร์ศรี (2544:34) ซึ่งสังเกตว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีความพึงพอใจ สนใจ เอาใจใส่เป็นอย่างดี และจากการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งประเมินผลออกมาความรับผิดชอบของนักเรียนมีการพัฒนาขึ้นจากเดิมซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนพึงพอใจในการทำกิจกรรมกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คณะผู้ค้นคว้า มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรส่งเสริมการใช้กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียนเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านอื่นๆที่พึงประสงค์
2. ในการจัดกิจกรรมกลุ่มให้เกิดผลดีผู้นำกลุ่มต้องพยายามให้สมาชิกภายในกลุ่มได้ร่วมกิจกรรมต่างๆให้มากที่สุด
3. ภายหลังจากนำกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความรับผิดชอบของนักเรียนไปใช้แล้วควรมีการติดตามโดยใช้การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนว่านักเรียนเป็นผู้มีความรับผิดชอบในตนเองมากน้อยเพียงใด

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรทดลองใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนประถมศึกษาในชั้นอื่นๆต่อไป
2. ควรมีการใช้กิจกรรมกลุ่มในการพัฒนาคุณภาพด้านต่างๆของนักเรียน
3. ควรมีการศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ เช่น การอบรมเลี้ยงดู สัมพันธภาพกับสมาชิกในครอบครัว บุคลิกภาพของนักเรียน เป็นต้น